

ПРЕС-РЕЛІЗ
Всеукраїнської профспілки пілотів (ВПП)
жовтень 2013 р.

Основні результати діяльності ВПП упродовж 5 років

• **Вступ та співпраця з Міжнародною федерацією асоціацій лінійних пілотів (IFALPA) і з Європейською асоціацією пілотів (ЕСА).**

У 2009 р. ВПП стала повноправним членом IFALPA та асоційованим членом ЕСА. Участь в IFALPA надала інформаційну підтримку ВПП, зв'язок і координацію з іншими асоціаціями пілотів, які входять до її складу, підтримку українських пілотів при нестандартних ситуаціях за кордоном. Зокрема, IFALPA надала інформаційну підтримку при проведенні «Industrial Action» в українських АК.

Асоційоване членство в ЕСА надало можливість ВПП приймати участь у обговоренні питань щодо процесів глобалізації в ЄС, щодо захисту пілотів при здійсненні польотів у режимі «відкритого неба», щодо протидії впровадженню неприйнятних правил робочого часу та часу відпочинку членів екіпажів повітряних суден в ЄС тощо.

• **Вступ та співпраця з Федерацією профспілок транспорту України (ФПТУ).**

ФПТУ надала свою підтримку на національному рівні при вирішенні таких питань як: вилучення норм щодо обов'язкового контракту для пілотів у новому Повітряному кодексі України; протидія прийняттю нормативно-правових актів щодо психофізіологічної експертизи для робітників транспорту; проведення Всеукраїнської науково-практичної конференції «Відповідальність за злочини на транспорті-2010» для подальшого внесення змін до ч. 1 ст. 276 Кримінального кодексу України (ККУ) тощо. Зокрема, ФПТУ сприяє вирішенню питання легалізації страйків на транспорті.

Крім того, ФПТУ залучає представників ВПП до всіх заходів (зустрічей) з найвищим керівництвом МІУ. Також Федерація делегувала ВПП до Спільного представницького органу профспілок на національному рівні, що дає можливість піднімати і вирішувати проблемні питання із залученням всіх профспілок України. Завдяки сприянню ФПТУ ВПП було надано можливість постійного доступу до приміщення МІУ, а також підтримку при організації з'їздів ВПП.

• **Участь у Громадській раді при Державіаслужбі (ДАСУ).**

Делегованими представниками ВПП очолено роботу постійної Комісії з питань соціального захисту Громадської ради при ДАСУ. Завдяки цьому додатково отримані важелі впливу при вирішенні таких питань як:

- внесення змін до суми страхування льотного складу (постанова КМУ від 12.10.2002 р. №1535);
- внесення змін до ч.1 ст. 276 ККУ;
- залучення спеціаліста від ВПП, який має відповідні міжнародні та національні сертифікати розслідувача, до роботи при Експертній установі з розслідування авіаційних подій;
- контроль за прийняттям іноземної робочої сили в українські АК;
- реалізація проходження лікарняної льотної сертифікаційної комісії (ЛЛІСК) у м. Бориспіль (МСЧ РСРП «Київцентраеро»);
- контроль за проходженням ЛЛІСК у відповідності з вимогами JAR-FCL 3 (відміна додаткових медичних оглядів).

• **Реалізація завдання щодо прийняття нового Повітряного кодексу України (ПКУ) з урахуванням зауважень та пропозицій від ВПП.**

Завдяки активній участі ВПП у процесі прийняття нового ПКУ, з останнього були виключені положення щодо:

- обов'язкового контракту для льотного складу (ст. 53). Було доведено безпідставність, небезпечність та недоцільність запровадження такої норми, яка б могла посилювати зловживання роботодавця та суттєво обмежувати права працівників авіації;
- авіаційної медицини: психічна придатність та міжсертифікаційні періоди. Положення, які передбачалися до першого читання у ст.ст. 54-60 суперечили міжнародним нормам та надавали безмежну владу авіаційним медичним екзаменаторам;
- накладання величезних штрафів на пілотів, які зараз застосовуються до юридичних осіб – суб'єктів авіаційної діяльності (ст. 127 ПКУ);
- додаткової кримінальної відповідальності для пілотів. Прикінцеві положення ПКУ передбачали введення ст. 276-1 ККУ за здійснення професійної діяльності у стані алкогольного сп'яніння. Завдяки втручанням ВПП, відповідальність залишилась такою ж як і в ст. 276 ККУ. Нова ст. 276-1 стала статтею прямого застосування, в той час як раніше відповідальність була за сукупністю статей (ст. 276 та ст. 67 ККУ) і мала обтяжуючі обставини.

• **Зняття з розгляду проекту постанови КМУ відносно впровадження додаткових, дублюючих норм щодо психофізіологічної експертизи для пілотів та інших працівників транспорту.**

Міністерство охорони здоров'я України (МОЗУ) неодноразово розроблювало проект Постанови КМУ «Питання організації проведення психофізіологічної експертизи працівників, зайнятих на роботах підвищеної безпеки, та тих, що потребують професійного добору» та намагалося його впровадити не маючи законних на те підстав.

Реалізація такого нормативного акту мала на меті легалізувати діяльність приватних підрозділів психофізіологічної експертизи для їх подальшого фінансування за рахунок виробничих галузей. Зважаючи на категоричний супротив зі сторони ВПП, ФПТУ, Спільного представницького органу профспілок України, Спільного представницького органу роботодавців України, а також офіційної позиції МІУ та інших органів виконавчої влади запропонований МОЗУ проект постанови КМУ щодо психофізіологічної експертизи був знятий з розгляду, оскільки додаткового законодавчого врегулювання це питання не потребує.

ВПП представляє пілотів:

АК «МАУ», АК «Дніпроавіа», АК «Візз Ейр Україна», АК «Ютейр Україна», ДАСУ.

Україна, м. Київ, 03065, пр. Космонавта Комарова, 40-А

www.ualpa.org.ua, ualpa@ukr.net, +38 (044) 353-73-14

- **Реалізація проходження медичного обстеження у відповідності з європейськими вимогами.**

Усунення порушень з боку посадових осіб ДАСУ щодо виконання діючого законодавства в авіаційній медицині.

ВПП доклала значних зусиль для приведення процедури проходження медичного огляду у повну відповідність з JAR-FCL 3 та для вирішення питання щодо проходження лікарняної льотної сертифікаційної комісії (ЛЛСК) як у МСЧ РСРП «Київцентраеро» так і ДАМЦ ЦА. За зверненням ВПП до ДАСУ було проведено перевірку ДАМЦ ЦА в ході якої виявлено ряд порушень та недоліків в його роботі. На підставі акту перевірки було затверджено план усунення недоліків проведення медичної сертифікації, виконання якого було на контролі.

ВПП домоглася звільнення Начальника відділу авіаційної медицини ДАСУ у зв'язку з низькою продуктивністю його праці, безпідставних та незаконних дій, які несуть у собі пряму загрозу трудовій діяльності кожного пілота України. Вони вбачалися у: впровадженні в проекти законодавчих актів положень про психічну придатність льотної складу, які мають на меті розширити владні повноваження посадових осіб на шкоду працюючим; відстоюванні політики призначення додаткових обстежень, не передбачених міжнародними вимогами; блокуванні впровадження міжнародних та європейських норм в Україні, що передбачають значне зменшення державних витрат на авіаційну медицину; перешкоджанні проходженню медичної сертифікації льотної складу в МСЧ РСРП «Київцентраеро» у відповідності JAR-FCL 3; незаконному та безпідставному накладанні обмежень на льотний склад в усній формі.

- **Реалізація проходження лікарняної льотної сертифікаційної комісії у МСЧ РСРП «Київцентраеро» (м. Бориспіль).**

Зрушити дане питання з місця ВПП вдалось завдяки налагодженню ефективної роботи Сектора авіаційної медицини ДАСУ та усунення протистоянь і блокувань щодо нормального розвитку авіаційної медицини в Україні. Тим самим було створено підґрунтя для подальшого належного та кваліфікованого проходження ЛЛСК у відповідності до європейських вимог.

ВПП ініціювала розгляд даного питання на зустрічах з керівництвом МІУ, ДАСУ, а також зверталась до керівництва ДП «Украерорух». Спільно з ВПП, Асоціацією бортпровідників ЦА України (АБУ) та керівництвом МСЧ РСРП «Київцентраеро» обговорювались певні подальші дії. ВПП та АБУ контролювали строки погодження необхідних наказів МІУ в Державній службі України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва. Враховуючи плідну співпрацю ВПП та АБУ органами державної влади були прийняті нові Правила: щодо надання повноважень авіаційним медичним центрам (наказ МІУ №730 від 30.11.2012 р.) та щодо надання повноважень авіаційним медичним екзаменаторам (наказ МІУ №731 від 30.11.2012 р.).

Після чого, за результатами перевірки ДАСУ для надання повноважень МСЧ РСРП «Київцентраеро» був підписаний наказ № 246 від 29.03.2013 р. «Про надання МСЧ РСРП «Київцентраеро» повноважень АМЦ на проведення медичної сертифікації авіаційного персоналу» та видане свідоцтво АМЦ №02/2013, яким засвідчується, що АМЦ МСЧ РСРП «Київцентраеро» Украероруху відповідає вимогам законодавства України про цивільну авіацію та має право проводити медичну сертифікацію авіаційного персоналу 1, 2, 3 класу.

Дані правила надали можливість проходити ЛЛСК у Київському регіоні в МСЧ РСРП «Київцентраеро», МЦ Національного авіаційного університету (МЦ НАУ) і в ДАМЦ ЦА. Вони ґрунтуються на вимогах нового ПКУ, JAR-FCL 3 і мають чіткі вимоги до екзаменаторів і медичних центрів.

- **Прийнято участь у розробленні двох галузевих угод на 2010 – 2012 рр. та 2013 – 2015 рр.**

З урахуванням досвіду підписання Галузевої угоди на 2010-2012 рр., з жовтня 2012 р. до липня 2013 р. ВПП приймала активну участь у підготовці та підписанні нової Галузевої угоди на 2013-2015 рр. ВПП делегувала свого представника, який у подальшому був уповноважений сторонами переговорів виконувати функції секретаря. Це дало змогу уникнути помилок попередніх років та чітко фіксувати прийняті рішення, а також контролювати їх виконання і не давати можливість приймати суб'єктивні рішення зі сторони інших профспілок чи сторін переговорів. Станом на 18.10.2013 р. Галузева угода на 2013-2015 рр. підписана сторонами переговорів (профспілками авіаційної галузі, Федерацією роботодавців транспорту України, МІУ).

Здебільшого ВПП виконала поставлені завдання при розробці цього документу. Головними здобутками стало: встановлення обмежень щодо прийому на роботу додаткового льотної складу, якщо середній місячний наліт годин складає менше визначеної колективним договором підприємства місячної норми польотного часу (протидія роздуванню штату та незабезпеченню льотної складу максимально можливим нальотом годин у місяць); запровадження співвідношення погодинних ставок оплати праці льотної складу за наліт годин від КПС.

Досягти домовленості стосовно впровадження Додатку №7 (мінімальні розміри погодинної ставки оплати праці за наліт годин КПС) не вдалось. Причинами цього стала неконструктивна позиція сторони роботодавців – категоричне небажання впроваджувати цей додаток, яке не було підкріплено жодними аргументами та фактами. Протидія ВПП таким діям роботодавців зумовило затягування зі сторони роботодавця переговорного процесу. Тому, з метою пошуку компромісу, учасники цього процесу в тексті Галузевої угоди закріпили домовленість, що протягом 2013 р. буде розроблений проект нормативно-правового акту щодо врегулювання мінімального розміру оплати праці льотної складу та поданий на розгляд КМУ. Це дає можливість закріпити дані норми на рівні загальнообов'язкових правил. Завдяки протидії ВПП таким діям зі сторони роботодавця та значної підтримки всіх авіаційних профспілок і асоціацій у новій Галузевій угоді були закріплені вищевказані положення.

- **Внесення зміни до Інструкції з проведення тест-контролю на вживання алкогольних напоїв у членів ПС та авіаційного персоналу, який виконує свої службові обов'язки в ДП МА «Бориспіль».**

ВПП домоглася внесення змін до Інструкції з проведення тест-контролю на вживання алкогольних напоїв у членів ПС та авіаційного персоналу, який виконує свої службові обов'язки в ДП МА «Бориспіль» у відповідності до нормативних актів України, в тому числі JAR-OPS 1. Попередня Інструкція містила значну кількість суперечливих положень, що мали негативні наслідки для членів екіпажу і для авіаційного персоналу в цілому.

ВПП представляє пілотів:

АК «МАУ», АК «Дніпроавіа», АК «Візз Ейр Україна», АК «Ютейр Україна», ДАСУ.

Україна, м. Київ, 03065, пр. Космонавта Комарова, 40-А

www.ualpa.org.ua, ualpa@ukr.net, +38 (044) 353-73-14

- **Підготовка та залучення сучасного спеціаліста (діючого пілота) до роботи при Експертній установі з розслідування авіаційних подій.**

У відповідності до міжнародної практики та у рамках співпраці з IFALPA у 2010 р. організовано навчання сучасного спеціаліста з розслідування та попередження авіаційних подій (АП). Пілот пройшов міжнародні курси у Мексиці та національні курси підготовки за програмою ДАСУ та отримав відповідні свідоцтва.

Ряд звернень до ДАСУ щодо залучення сучасного спеціаліста до розслідування АП не давали результату. Тому у червні 2013 р., після створення нового незалежного органу з розслідування АП при КМУ, ВПП направила відповідне звернення до Експертної установи з розслідування АП, з проханням залучити сучасного спеціаліста до розслідування АП та інцидентів з цивільними ПС.

У липні 2013 р відбулася робоча зустріч між директором Національного бюро з розслідування національних подій та інцидентів з цивільними ПС та спеціалістом від ВПП. За її результатами було досягнуто домовленостей про періодичну участь даного спеціаліста у розслідуваннях АП. А вже в середині липня 2013 р. він був вперше залучений до розслідування АП.

- **Здійснення контролю за прийняттям іноземної робочої сили в українські АК та реалізація механізмів протидії АК щодо прийняття іноземної робочої сили.**

Реалізовані зміни до Порядку видачі, продовження дії та анулювання дозволу на застосування праці іноземців та осіб без громадянства (Постанова КМУ №437 від 27.05.2013 р.). Тому профспілки можуть залучатися до участі в комісії, яка розглядає заяви від роботодавців про видачу чи продовження дії дозволів на застосування праці іноземців.

Відбулося ряд робочих зустрічей з представниками ВПП, МІУ та ДАСУ щодо ситуації з АК «Аеросвіт», «Донбасаеро» та «Дніпроавіа». Керівники МІУ та ДАСУ погодилися з позицією ВПП щодо необхідності призупинити валідацію (визнання сертифікатів) пілотів інших країн на період працевлаштування українських спеціалістів у АК.

Після вищезазначених зустрічей до ВПП звернулося керівництво АК «Авіалінії Візз Ейр Україна», яке найбільше використовує працю іноземних пілотів в Україні. У своєму зверненні вони висловили позицію щодо роботи в них лише 20 % іноземних пілотів від загальної кількості пілотів, що є необхідним для нормальної роботи АК. Але ВПП не погодилась з цим, оскільки є достатня кількість спеціалістів з числа наших громадян, а 20 % пілотів-іноземців для українського авіаперевізника це дуже великі цифри. Крім того, ВПП зазначила, що аналогічну позицію займає МІУ та ДАСУ.

Внаслідок активної діяльності ВПП за період березень-червень 2013 р. до АК «Авіалінії Візз Ейр Україна» було прийнято 11 українських пілотів і фактично жодного іноземного пілота. Вже у червні 2013 р., замість 20 % іноземних пілотів, польоти здійснювало – 7 осіб, а в липні 2013 р. – 3 особи.

- **Вирішення питання виплати допомоги по безробіттю пілотам та контроль над внесенням відповідних змін до постанови КМУ №1266 від 26.09.2001 р.**

У зв'язку із масовим вивільненням працівників АК «Аеросвіт», «Донбасаеро» пілоти та інші працівники почали звертатися до місцевих центрів зайнятості (ЦЗ) для оформлення допомоги по безробіттю. Проте ЦЗ у Київській області почали нараховувати і призначати її у мінімальному розмірі. Як виявилось, законних підстав для призначення мінімальної допомоги по безробіттю пілотам у ЦЗ не було. ВПП звернулася до Мінсоцполітики з вимогою припинити ці порушення. Як результат допомогу по безробіттю почали призначати – за останні 4 місяці, за які підприємство перерахувало відповідні внески з розрахунковим періодом 6 місяців.

Детально проаналізувавши чинне законодавство ВПП повторно звернулася до Мінсоцполітики з вимогою невідкладного проведення ЦЗ розрахунку та виплати допомоги по безробіттю колишнім пілотам АК «Аеросвіт» відповідно до вимог Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» та приведення положень Порядку (Постанова КМУ від 26.09.2001 №1266) до вимог Закону. На підставі чого були розроблені відповідні зміни і надані ВПП на ознайомлення.

Завдання над вирішенням яких ВПП продовжує працювати

- Легалізація страйків на транспорті.
- Декриміналізації ч.1 ст. 276 ККУ (настання кримінальної відповідальності лише за наслідками).
- Внесення змін у постанову КМУ №1535 від 12.10.2002 р. щодо підвищення розміру страхової суми для льотного складу.
- Робота над відміною додаткових медичних оглядів (проходження піврічних медичних оглядів, оглядів після відпусток та довготривалих відряджень) не передбачених європейськими вимогами – внесення відповідних змін до наказу ДАСУ №920 від 05.12.2005 р.
- Легалізація перевезень осіб льотного складу та додаткових спеціалістів на борту ПС, які не входять до складу екіпажу та не є працівниками авіаперевізника, за рішенням командира ПС («Cockpit Permission»).
- Ініціювання пропозицій до Верховної Ради України про внесення змін до пенсійного законодавства щодо перерахунку льотної пенсії при її відновленні.
- Погашення заборгованості перед колишніми пілотами АК «Аеросвіт» та «Донбасаеро» та сприяння їх максимальному працевлаштуванню.
- Проведення Інститутом медицини праці АМН України досліджень умов праці пілотів.

ВПП представляє пілотів:

АК «МАУ», АК «Дніпроавіа», АК «Візз Ейр Україна», АК «Ютейр Україна», ДАСУ.

Україна, м. Київ, 03065, пр. Космонавта Комарова, 40-А

www.ualpa.org.ua, ualpa@ukr.net, +38 (044) 353-73-14